

Dosarul nr. 2ra-1763/21
2-18210629-01-2ra-20102021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: S. Dimitriu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, L. Pruteanu, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Ghenadie Plămădeală
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Răzeșu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii judecătorii Iulia Cimpoi, Natalia Simciuc și Nicolae Craiu și executorul judecătoresc Radu Ciuchitu cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzelor civile și constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a încheierii judecătorești, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a fost admis apelul declarat de Nicolae Răzeșu, reprezentat de avocatul Viorel Chetrușca, s-a casat hotărârea din 27 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii acțiunii, și s-a emis în această parte o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii, în rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută,

c o n s t a t ă:

La 05 martie 2018, Nicolae Răzeșu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii judecătorii Iulia Cimpoi, Natalia Simciuc și Nicolae Craiu cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzelor civile și constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a încheierii judecătorești, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru se află dosarul nr.2e-2712/14, la cererea de chemare în judecată depusă de către el, Viorel Chetrușcă, Anatolie Țiganenco, Ion Jura, Pavel Becciv, Margareta Strugac, Valeriu Tentiu, Iurie Pilipenco, Irina Razeșu, Ala Siminenco, Irina Mocan, Ion Siminenco, Mihail Gherstoga, Veaceslav Șuvalov și SA „Fincom”, acționari ai SA „Moldovahidromaș”

împotriva lui Mihail Vlas, intervenient accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare cu privire la repararea prejudiciului.

A menționat că în cadrul cauzei civile nominalizate, cu scop de asigurarea a probelor, la 10 iulie 2014 Judecătoria Centru, mun.Chișinău a emis încheiere, prin care a dispus interzicerea de către SA „Moldovahidromaș” distrugerea oricăror documente până la soluționarea definitivă a cauzei nr.2e-2712/14 și a fost obligat Mihail Vlas, director al SA „Moldovahidromaș”, și/sau SA „Moldovahidromaș” să prezinte lui Viorel Chetrușcă copiile autentice de pe documente, în special: contractele, facturile, extrase din registre despre procurări și livrări, rulajele bancare și de casă, extrase de pe conturi contabile bilanțiere și extrabilanțiere, din care, cu valabilitate pentru anul 2003 – până în prezent, din care ar rezulta descifrarea: activelor pe termen lung/scurt; activelor curente; datoriilor și creanțelor; rezervele; profitul nerepartizat și profitul net al SA „Moldovahidromaș”; creditorilor/debitorilor SA „Moldovahidromaș” și temeiului apariției lor; tranzacțiilor de vânzare-cumpărare a imobilelor SA „Moldovahidromaș”; contractelor încheiate între SA „Moldovahidromaș” și organizațiile de audit; rapoartele comisiei de cenzori a SA „Moldovahidromaș”; hotărârile Adunării Generale ale acționarilor SA „Moldovahidromaș” despre aprobarea rapoartelor organului executiv, consiliului, comisiei de cenzori, companiei de audit de la SA „Moldovahidromaș”; informațiilor privind vânzătorii și prețurile de achiziție ale SA „Moldovahidromaș” de materii prime cu valabilitate pentru anul 2007 – până în prezent; informațiilor privind cumpărătorii și prețurile de vânzare ale SA „Moldovahidromaș” de produse finite, cu valabilitate pentru anul 2007 – până în prezent.

În baza încheierii din 10 iulie 2014 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău a fost eliberat titlul executoriu, în temeiul căruia la 23 iulie 2014 de către executorul judecătoresc Radu Ciuchitu a fost intentată procedura de executare silită nr.073-879/14.

Reclamantul a subliniat că nu are pretenții față de executorul judecătoresc pentru a evita tergiversarea soluționării cauzei nr.2e-2712/14.

Totodată, Nicolae Răzeșu a notat că la 30 martie 2015, pârâtul Mihail Vlas a contestat eliberarea titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun.Chișinău, solicitând anularea acestuia.

Astfel, în cadrul Judecătoriei Centru, mun.Chișinău a fost intentată cauza civilă, dosarul nr.2-890/15, la acțiunea depusă de Mihail Vlas împotriva lui, Viorel Chetrușcă, Anatolie Țiganenco, Ion Jura, Pavel Becciv, Margareta Strugac, Valeriu Tentiu, Iurie Pilipenco, Irina Razeșu, Ala Siminenco, Irina Mocan, Ion Siminenco, Mihail Gherstoga, Veaceslav Șuvalov, SA „Fincom”, intervenient accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare cu privire la contestarea eliberării titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun.Chișinău, concomitent, fiind solicitată suspendarea executării titlului executoriu enunțat.

Prin încheierea din 17 aprilie 2015 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Mihail Vlas privind suspendarea executării documentului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun.Chișinău.

La 28 aprilie 2015 Mihail Vlas a depus repetat cerere privind asigurarea acțiunii, solicitând interzicerea săvârșirii anumitor acte și/sau acțiuni ce rezultă din titlul executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun.Chișinău, cu interzicerea

SA „Moldovahidromaș” eliberarea actelor contabile, juridice ș.a., care țin nemijlocit de activitatea întreprinderii respective.

Prin încheierea din 29 aprilie 2015 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Mihail Vlas cu privire la asigurarea acțiunii.

La 12 mai 2015 și 04 iunie 2015 Mihail Vlas a declarat recurs împotriva încheierilor din 17 aprilie 2015 și 29 aprilie 2015 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău.

Prin decizia din 23 iunie 2015 a completului Colegiului civil și de contencios administrativ a Curții de Apel Chișinău, în componența judecătorilor: Iulia Cimpoi (președinte), Nicolae Craiu și Natalia Simciuc, au fost admise recursurile declarate de Mihail Vlas, au fost casate încheierile din 17 aprilie 2015 și 29 aprilie 2015 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, în cauza civilă, la acțiunea depusă de Mihail Vlas împotriva lui Nicolae Răzeșu, Viorel Chetrușcă, Anatolie Țiganenco, Ion Jura, Pavel Becciv, Margareta Strugac, Valeriu Tentiu, Iurie Pilipenco, Irina Razeșu, Ala Siminenco, Irina Mocan, Ion Siminenco, Mihail Gherstoga, Veaceslav Șuvalov, SA „Fincom”, intervenient accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare privind contestarea eliberării titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 eliberat de Judecătoria Centru, mun.Chișinău, și a fost emisă o încheiere nouă, prin care a fost admisă cererea lui Mihail Vlas cu privire la asigurarea acțiunii și a fost suspendată executarea titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun.Chișinău, până la finalizarea examinării cauzei.

Nicolae Răzeșu consideră că în rezultatul emiterii deciziei din 23 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău până în prezent se tergiversează executarea titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 eliberat de Judecătoria Centru, mun.Chișinău și examinării cauzei nr.2e-2712/14, intentată la acțiunea sa și a coreclamanților Viorel Chetrușcă, Anatolii Țiganenco, Ion Jura, Pavel Becciv, Margareta Strugac, Valeriu Tentiu, Iurie Pilipenco, Irina Razeșu, Ala Siminenco, Irina Mocan, Ion Siminenco, Mihail Gherstoga, Veaceslav Șuvalov, SA „Fincom” împotriva lui Mihail Vlas, intervenient accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin neachitarea dividendelor legale și prin alte ilegalități urmare a activității lui Mihail Vlas în funcția de administrator al SA „Moldovahidromaș” în perioada anilor 2003 - până în prezent, aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Reclamantul a susținut că urmare a celor menționate se tergiversează inclusiv și examinarea dosarului nr.2-890/15, deoarece titlul executoriu a fost emis în baza unei încheieri judecătorești cu scopul asigurării probelor în cauza nr.2e-2712/14, fără de care nu poate fi examinată cauza civilă respectivă, unde Mihail Vlas are calitate de pârât, care urmează să compenseze acționarilor SA „Moldovahidromaș” prejudiciul cauzat prin acțiunile sale ilegale ca fiind administrator al întreprinderii respective.

În viziunea reclamantului prin decizia din 23 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău, emisă de judecătorii Iulia Cimpoi, Nicolae Craiu și Natalia Simciuc, a fost încălcat principiul securității raporturilor juridice, echității procesuale, fiind creată o situație de lipsa unui remediu efectiv, ce a dus în consecință la tergiversarea examinării cauzei civile nr.2e-2712/14.

Din cele vizate supra dânsul urmează să fie despăgubit pentru încălcarea art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție, precum și pentru încălcarea art.9 alin.(1) și art.192

alin.(1) din Codul de procedură civilă, admisă de către instanțele de judecată naționale, și anume pentru violarea dreptului lui la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei și executării actului judecătoresc.

Subsecvent, reclamantul a indicat că urmare a neexecutării până în prezent a titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun.Chișinău, precum și neexaminării din acest motiv în termen rezonabil a cauzei civile nr.2e-2712/14, intentate la acțiunea sa și altor coreclamanți împotriva lui Vlas Mihail cu privire la încasarea din contul acestuia a prejudiciului, i-au fost cauzate suferințe psihice, stres, neliniște, stare de dezamăgire și neîncredere față de sistemul judiciar, care urmează să-i fie compensate cu titlu de prejudiciu moral în echivalent bănesc.

Învederează că prin prisma art.(1) alin.(1) și (2), art.2 alin.(1) și (7), art.5 alin.(1) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, statul prin intermediul Ministerul Justiției urmează să-i repare prejudiciul cauzat pentru încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzelor nr.2-890/15 și nr.2e-2712/14 și pentru neexecutarea încheierii judecătorești din 10 iulie 2014 a Judecătoriei Centru mun.Chișinău.

În contextul enunțat, Nicolae Răzeșu a solicitat constatarea încălcării dreptului lui la judecarea în termen rezonabil a cauzei nr.2-890/15, intentată la acțiunea lui Mihail Vlas împotriva lui și altor persoane cu privire la contestarea eliberării titlului executoriu emis în baza încheierii nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 a Judecătoriei Centru mun.Chișinău; constatarea încălcării dreptului lui la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile nr.2e-2712/14 intentate la acțiunea sa și altor coreclamanți împotriva lui Mihail Vlas cu privire la reparare prejudiciului, aflată în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; constatarea încălcării dreptului lui la executarea în termen rezonabil a încheierii nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 a Judecătoriei Centru mun.Chișinău privind asigurarea probelor și a titlului executoriu eliberat în baza acestei încheieri judecătorești; încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui a câte 20 000 de lei pentru fiecare încălcare constatată cu titlu de prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Nicolae Răzeșu.

La 13 iunie 2018 Nicolae Răzeșu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Nicolae Răzeșu, a fost casată hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea protocolară din 13 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu executorul judecătoresc Radu Ciuchitu.

Prin hotărârea din 27 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de Nicolae Răzeșu. S-a constatat încălcarea dreptului lui Nicolae Răzeșu la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile, dosarul nr.2-890/15, aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău în perioada 28 decembrie 2015 – 24 septembrie 2018, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Vlas împotriva lui Nicolai Răzeșu,

Viorel Chetrușca, Anatolii Țiganenco, Ion Jura, Pavel Becciv, Margaretei Strugac, Valeriu Tentiu, Iurie Pilipenco, Irinei Răzeșu, Alei Siminenco, Irinei Mocan, Ion Siminenco, Mihail Gherstoga, Veaceslav Șuvalov și SA „Fincom” cu privire la contestarea eliberării titlului executoriu. În rest, a fost respinsă acțiunea depusă de Nicolae Răzeșu, ca fiind neîntemeiată.

Prima instanță a motivat soluția prin faptul că în ședința de judecată, pornind de la materialele cauzei anexate coroborate cu explicațiile participanților la proces, cu certitudine s-a constatat că, pe rolul Judecătoriai Chișinău (Sediul Centru) s-a aflat cauza civilă nr. 2e-2712/14, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Nicolae Răzeșu și alți 14 reclamânți împotriva lui Mihail Vlas cu privire la încasarea prejudiciului (f.d. 16-23 Vol. I), care a fost soluționată prin încheierea irevocabilă nr.2e-2712/14 din 08 mai 2018 a Judecătoriai Centru, mun.Chișinău, prin care s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Nicolae Răzeșu și alții împotriva lui Vlas Mihail și alții cu privire la repararea prejudiciului, fapt care se confirmă prin informația publicată pe portalul instanțelor de judecată: jc.instante.justice.md, iar de pe pagina web a Curții de Apel Chișinău: cac.instante.justice.md, rezultă că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2018 a fost respins recursul declarat de avocatul Victor Brînză în interesele acționarilor minoritari ai SA „Moldovahidromaș”, inclusiv Becciv Pavel, și s-a menținut încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 08 mai 2018, fapt menționat în decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2018, în cauza nr. 2rc-381/18, prin care s-a menținut încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 05 octombrie 2018, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Răzeșu, ș.a. împotriva lui Vlas Mihail, ș.a. cu privire la repararea prejudiciului, iar prin încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 05 octombrie 2018 (Judecător Roșca Constantin), s-a respins ca neîntemeiată cererea avocatului Brînză Victor în interesele reclamantului Becciv Pavel privind anularea încheierii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 08 mai 2018.

Prima instanță a stabilit că în cadrul cauzei civile nr.2e-2712/14, cu scop de asigurare a probelor, Judecătoria Centru, mun.Chișinău a adoptat la 10 iulie 2014 încheiere, prin care s-a dispus interzicerea SA „Moldovahidromaș” distrugerea oricăror documente ale sale, până la soluționarea definitivă a cauzei și s-a obligat Mihail Vlas și/sau SA „Moldovahidromaș” să prezinte coreclamantului Viorel Chetrușcă copii autentice de pe actele, în special contractele, facturi, extrase din registre despre procurări și livrări, rulajele bancare și de casă, extrase de pe conturi contabile bilanțiere și extrabilanțiere, din care, cu valabilitate pentru anul 2003 – până în prezent, ar rezulta descifrarea: activelor pe termen lung/scurt; activelor curente; datoriile și creanțele, rezervele, profitul nerepartizat și profitul net: ale SA „Moldovahidromaș”; creditorilor/debitorilor SA „Moldovahidromaș” și temeiului apariției lor: tranzacțiilor de vânzare-cumpărare a imobilelor SA „Moldovahidromaș” contractele încheiate între SA „Moldovahidromaș” și organizațiile de audit ale societăți; rapoartelor comisiei de cenzori ai SA „Moldovahidromaș”; hotărârile Adunărilor Generale ale acționarilor SA „Moldovahidromaș” despre aprobarea rapoartelor organului executiv, consiliului, comisiei de cenzori, companiei de audit de la SA „Moldovahidromaș”; informațiilor privind vânzătorii și prețurile de achiziție ale SA „Moldovahidromaș” de materii prime cu valabilitate pentru anul 2007 – până în prezent; informațiilor privind cumpărătorii și prețurile de vânzare ale SA „Moldovahidromaș” de

produse finite, cu valabilitate pentru anul 2007 – până în prezent, în baza căruia a fost eliberat titlul executoriu din aceeași dată (f.d. 24-25, 76 Vol. I).

Ulterior, prin încheierea nr.073-879/14 din 23 iulie 2014, de către executorul judecătoresc Ciuchitu Radu a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de către Judecătoria Centru, mun.Chișinău (f.d. 73 Vol. I).

A reținut prima instanță că potrivit copieii procedurii de executare prezentate s-a constatat că în urma somațiilor primite de către debitorul documentului executoriu, Mihail Vlas, a refuzat executarea documentului executoriu, iar executorul judecătoresc la rândul său de nenumărate ori a întocmit procese-verbale cu privire la contravenție pe faptul neexecutării de către debitor a documentului executoriu și cerințelor executorului judecătoresc (f.d. 73-207, vol.I).

De asemenea s-a constatat că la 28 decembrie 2015 a fost acceptată pe rolul Judecătoriei Centru, mun.Chișinău cererea lui Mihail Vlas împotriva lui Viorel Chetrușcă, Nicolai Răzeșu, Anatolii Țiganenco și alții cu privire la contestarea eliberării titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun.Chișinău, dosarul civil nr.2-890/15.

Prin încheierea din 17 aprilie 2015, 29 aprilie 2015 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău a fost respinsă cererea lui Vlas Mihail privind asigurarea acțiunii în cauza civilă nr.2-890/15.

Nefiind de acord cu încheierile din 17 aprilie 2015 și 29 aprilie 2015 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, la 12 mai 2015 și 04 iunie 2015, Mihail Vlas a declarat recurs împotriva acestora, unde prin decizia din 23 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău au fost admise recursurile declarate de Mihail Vlas, s-au casat încheierile contestate și s-a emis o încheiere nouă prin care a fost admisă cererea depusă de Mihail Vlas cu privire la asigurarea acțiunii, cu suspendarea executării titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, până la finalizarea examinării cauzei în fond (f.d.8-15 Vol. I).

Drept rezultat a celor menționate, prin încheierea nr.073-583r/15 din 28 iulie 2015, executorul judecătoresc Radu Ciuchitu a dispus suspendarea executării titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 eliberat de Judecătoria Centru, mun.Chișinău (f.d.205-206 Vol. I).

Referitor la examinarea cauzei civile nr.2-890/15, prima instanță a stabilit că acest litigiu s-a aflat în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, însă nu a fost soluționat din cauza unor circumstanțe ce nu au depins exclusiv de voința instanței de judecată, odată ce ședințele de judecată nu puteau să aibă loc fie din cauza aflării dosarului civil în procedura instanțelor ierarhic superioare, fie că ședințele de judecată au fost amânate la cererea părților și altor participanți la proces, sau din cauza neprezentării acestora în cadrul ședinței de judecată. Totodată s-a stabilit că cauza respectivă a fost amânată din motiv că judecătorul raportor s-a aflat la un seminar, fapt ce rezultă din informațiile publicate pe Portalul Național al Instanțelor. Cu atât mai mult, cererea enunțată a fost scoasă de pe rol, prin încheierea din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, dosarul nr.2-890/15. Drept temei de scoatere de pe rol a cererii, servind faptul absenței repetate a părților în ședința de judecată, care au fost citați în modul prevăzut de lege.

Cu trimitere la dispozițiile art.2 alin.(1)-(7) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prima instanță a reținut că doar întârzierile imputabile autorităților judiciare competente pot avea drept consecință eventuala constatare a depășirii unui termen rezonabil în care trebuia să fie judecată cauza, iar aprecierea și repararea prejudiciului prin încălcarea termenului rezonabil, se face luând în considerare încălcările comise din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Prima instanță reiterând jurisprudența Curții Europene a subliniat că, rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei, ținând cont de următoarele criterii: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților relevante și importanța cauzei pentru reclamant (cauza Frydlander v. France, nr. 30979/96, §43, ECHR 2000-VII).

În acest sens, prima instanță precizat că reclamantul Nicolae Răzeșu pretinde că a fost încălcat termenul rezonabil la executarea în termen rezonabil a încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 iulie 2014, în dosarul nr.2e-2712/14, privind asigurarea probelor și a titlului executoriu eliberat potrivit acestei încheierii; la judecarea acțiunii lui Vlas Mihail împotriva lui Răzeșu Nicolae, dos. nr.2-890/15, cu privire la contestarea eliberării titlului executoriu nr.2e-2712/14 emis în baza încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 iulie 2014, și la judecarea acțiunii lui Răzeșu Nicolae și alți 14 reclamanti împotriva lui Mihail Vlas, dos. nr.2e-2712/14, cu privire la repararea prejudiciului, aflată în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Făcând referire la art.6§1 din Convenția Europeană, art.192 alin.(1) din Codul de procedură civilă și art.22 alin.(2) din Codul de executare, și ținând cont de recomandările naționale și internaționale, analizând minuțios raportul prezentat cu privire la derularea procesului de executare a documentului executoriu, cât și verificarea informațiilor de pe portalul instanțelor de judecată la examinarea cauzelor civile nr.2e-2712/14 și nr.2-890/15, prima instanță a conchis că în speță nu s-au depistat încălcări ale prevederilor legale și de tergiversare din partea executorului judecătoresc sau a instanțelor de judecată.

De asemenea, prima instanță a stabilit că reclamantul Nicolae Răzeșu nu a înaintat pretenții față de acțiunile întreprinse de executorul judecătoresc Radu Ciuchitu la executarea documentului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014, dar are obiecții la actul judecătoresc de suspendare a executării documentului executoriu.

Prima instanță a concluzionat că măsurile întreprinse de executorul judecătoresc la executarea documentului executoriu au fost legale și efectuate în termene operative, iar prin suspendarea executării documentului executoriu, nu poate fi invocată încălcarea termenului rezonabil de executare a documentului executoriu, cât și repararea prejudiciului moral în acest sens, odată ce documentul executoriu nu produce efecte juridice, iar pe cale de consecință pretențiile reclamantului pe acest capăt de cerere au fost considerate neîntemeiate din care motiv au fost respinse.

Cât privește criticile aduse împotriva deciziei din 23 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost admise recursurile declarate de Mihail Vlas și s-a pronunțat o încheiere nouă, prin care s-a admis cererea acestuia cu privire la asigurarea acțiunii cu suspendarea executării titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun.Chișinău, până la finalizarea examinării cauzei nr.2e-2712/14 în

fond (f.d.8-15 Vol. I), prima instanță a menționat că nu ține de competența sa aprecierea examinării unui alt litigiu, or, în conformitate cu art.123 alin.(2) din Codul de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Mai mult, reexaminarea unei soluții irevocabile pronunțate într-o cauză, de instanța care examinează o altă cauză, conform practicii constante a Curții Europene (inclusiv Popov versus Republica Moldova), ar constitui o încălcare flagrantă a principiului securității raporturilor juridice stabilite prin hotărâri irevocabilă, iar alegațiile reclamantului nu pot fi analizate în contextul procesual care se examinează în prezenta cauză. De asemenea, reclamantul, invocând practica CEDO, nu a menționat caz concret, care ar permite reaprecierea de o instanță a soluției irevocabile pronunțate pe o altă speță, pentru a stabili pretinsa încălcare a dreptului la executarea în termen a unei hotărâri judecătorești.

Pe de altă parte, prima instanță nu a reținut faptul tardivității acțiunii la constatarea încălcării termenului rezonabil la executarea documentului executoriu, or, acest aspect, teoretic poate fi invocat oricând, cât ar exista neexecutată o hotărâre judecătorească.

Prima instanță a considerat că argumentele invocate sunt valabile și pentru capătul de cerere ce ține de examinarea cauzei civile nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014, care în accepțiunea invocată, nu ar putea fi examinată fără a fi prezentate probele dispuse prin încheierea din 10 iulie 2014 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, or, pe lângă aceste aspecte din probele prezentate și cele care sunt publice și notorii prin prisma art.123 alin.(1) și (6) CPC, cauza respectivă are 14 (în unele acte 15) reclamanți, și un volum mare de cerințe (f.d. 16-25), care implică o complexitate accentuată de examinare.

De asemenea, prima instanță a menționat că în condițiile invocării nerespectării termenului de examinare, este contradictorie, deoarece în cauza civilă nr.2e-2712/14, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Nicolae Răzeșu și alți 14 reclamanți împotriva lui Mihail Vlas cu privire la încasarea prejudiciului (f.d. 16-23 Vol. I), care a fost soluționată prin încheierea irevocabilă din 08 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a lui Răzeșu Nicolae și alții împotriva lui Vlas Mihail și alții cu privire la repararea prejudiciului, iar prin decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2018 a fost respins recursul declarat de avocatul Victor Brînză în interesele acționarilor minoritari ai SA „Moldovahidromaș”, inclusiv Becciv Pavel și s-a menținut încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 mai 2018, fapt relevat în decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2018 pe dosarul nr. 2rc-381/18, prin care s-a menținut încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 octombrie 2018, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea avocatului Brînză Victor în interesele reclamantului Becciv Pavel privind anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 08 mai 2018 cu privire la scoaterea de pe rol a cererii în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Răzeșu Nicolae, or, însăși scoaterea cererii de pe rol pe motive imputabile reclamanților, contrariază și exclude prezumția tergiversării acestui proces.

Cât privește, pretenția privind constatarea faptului încălcării dreptului lui Nicolae Răzeșu la judecarea în termen rezonabil a cauzei nr.2-890/15, intentată la cererea lui

Mihail Vlas împotriva Nicolae Răzeșu ș.a. cu privire la contestarea eliberării titlului executoriu emis în baza încheierii din 10 iulie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, pe marginea dosarului nr.2e-2712/14, prima instanță a considerat că acțiunea în această parte este parțial întemeiată.

Pe acest capăt de cerere, prima instanță a reținut că Mihail Vlas s-a folosit de drepturile sale procedurale la contestarea actelor judiciare, drept garantat de art.6 CEDO, or, cauza respectivă s-a aflat pe rolul instanței din 28 decembrie 2015 - până la 24 septembrie 2018, iar pe de altă parte, această cauză nu este de o complexitate accentuată pentru a suscita un termen de examinare de 2 ani și aproximativ 9 luni, în condițiile în care mai exista un alt litigiu conex, care în esență este aparent condiționat de examinarea acestei cauze.

Din cele enunțate prima instanță a stabilit încălcarea termenului de examinare a acestei cauze civile, mai mult, reprezentantul Ministerului Justiției nu a prezentat argumente pertinente și contrarii acestei concluzii.

Pe de altă parte, măsurile întreprinse de instanța de judecată atestă că termenul citat, a depins la un nivel minim de instanța de judecată, din moment ce ședințele de judecată nu puteau avea loc din cauza aflării dosarului civil pe rolul instanțelor de judecată ierarhic superioare, fie amânate la cererea părților și altor participanți la proces sau din cauza neprezentării acestora în cadrul ședinței de judecată, reiterând că această cauză a fost amânată la un singur termen din cauza că judecătorul s-a aflat la seminar, fapt ce rezultă din datele publicate pe Portalul Național al Instanțelor.

Cu atât mai mult, cererea depusă de Mihail Vlas a fost scoasă de pe rol prin încheierea din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, dosarul nr.2-890/15, iar temei de scoatere a cererii de pe rol a servit faptul absenței repetate nemotivate a părților la ședință, citate legal în modul corespunzător, ceea ce denotă că motivul tergiversării acestui dosar a fost comportamentul părților, inclusiv a pârâtului Nicolae Răzeșu, reclamant în prezenta cauză civilă, și a reprezentantului său Viorel Chetrușcă, care în repetate rânduri nu s-a prezentat la ședințe, unde putea să solicite examinarea în fond a cauzei fără a fi amânată cu citarea repetată a părților.

Concomitent, prima instanță a notat că legislația internă nu oferă o descifrare a noțiunii de „termen rezonabil”, însă prin obligarea respectării unui astfel de termen pentru înfăptuirea actului justiției atât normele naționale cât și cele internaționale invocă administrarea justiției fără întârzieri neconforme de natură a-i compromite eficacitatea și responsabilitatea, pe când la caz speței, astfel de întârzieri neconforme nu au fost constatate.

Prin urmare, durata procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei și reieșind din următoarele criterii de apreciere: complexitatea cazului; comportamentul participanților la proces; conduita organului de urmărire penală și a instanței de judecată; importanța procesului pentru cel interesat.

Referitor la complexitatea cauzei, prima instanță a remarcat că criteriul respectiv este în strictă dependență de comportamentul participanților la proces, în așa mod în cât ambele criterii enunțate sunt într-o strânsă legătură una față de cealaltă.

În contextul enunțat, prima instanță a conchis că cauza civilă nr.2-890/15 nu este dificilă din punct de vedere juridic, dar factologic complexitatea se rezumă la aceea că pe parcursul examinării acțiunii părțile în exclusivitate și de repetate ori s-au folosit de dreptul

său la amânarea cauzei, la dreptul său de atac asupra încheierilor și deciziilor pronunțate, cauza fiind expediată în adresa instanțelor de judecată ierarhic superioare, iar ce ține de examinarea cauzei civile nr.2e-2712/14, prima instanță a reținut că aceasta a fost examinată prin încheierea din 08 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Răzeșu, în speță examinarea cauzei date din punct de vedere juridic este mai complexă, odată ce în acțiunea dată au fost 15 reclamânți, 10 pârâți, 2 intervenienți accesorii și 4 avocați, totodată examinarea cauzei a fost tergiversată de acumularea și prezentarea probelor de către părți, fapt recunoscut și de către reclamant în acțiunea depusă. Mai mult, având în vedere faptul că în proces au fost implicați 31 de persoane, iar pentru fixarea unor ședințe judecată cu un cerc atât de larg de participanți, instanța a numit ședințele de judecată într-un termen rezonabil, ținându-se cont de aceste circumstanțe, în final ambele cereri de chemare în judecată, în dosarul nr.2-890/15 și dosarul nr.2e-2712/14, au fost scoase de pe rol.

Ce ține de comportamentul participanților la proces, prima instanță a accentuat că în ambele cauze civile, în care se pretinde încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei, comportamentul participanților constituie cel mai important moment în vederea justificării termenului de examinare a cauzelor, din motiv că drept temeiuri de amânare a examinării acțiunii civile a servit înaintarea cererilor de recurs împotriva încheierilor primei instanței, cererilor de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău, cât și cererii de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, înaintarea cererilor de amânare a examinării cauzei de către părțile și alți participanți la proces, neprezentarea părților în proces etc.

Prin comportamentul părților, care include aprecierea comportamentului reclamantului, a pârâților și a autorităților, se va aprecia comportamentul tuturor părților implicate în proces, inclusiv existența unor amânări neîntemeiate, consecutivitatea ședințelor, planificarea unei ordini a ședințelor cu pauze îndelungate etc. Deși părțile beneficiază de anumite drepturi procedurale, aceștia sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Totodată, prima instanță a reținut că Nicolae Răzeșu nu s-a folosit de căile de accelerare a examinării cauzelor, posibilitatea cărora este oferită de Codul de procedură civilă, or, astfel de probe la materialele dosarului nu se atestă.

Ce ține de conduita instanței judecătorești, prima instanță a notat că potrivit informației publicate pe Portalul Național al Instanțelor, ședințele de judecată au fost stabilite în termeni consecutivi reduși, amânări nejustificate din partea instanței nu au fost admise, fără a fi necesară efectuarea de proceduri judecătorești. Perioadele dintre ședințe au fost stabilite rezonabil, în intervale reduse de timp, cu respectarea echilibrului dintre drepturile participanților la proces și procedurile ce se impun și luând în considerație perioada de concediu anual preconizat din timp pentru instanță.

Cât privește miza pentru cel interesat, prima instanță a notat că în speța principală, interesul reclamantului vizează examinarea cât mai rapidă a cauzei civile intentate la cererea lui Nicolae Răzeșu și alții împotriva lui Mihail Vlas și alții cu privire la repararea prejudiciului și cea la cererea de chemare în judecată a lui Mihail Vlas împotriva lui Nicolae Răzeșu și alții cu privire la anularea titlului executoriu, ambele cereri de chemare în judecată fiind scoase de pe rol, inclusiv din motive imputabile reclamantului Nicolae Răzeșu.

Pe lângă acestea, cauzele civile în litigiu în care se pretinde încălcarea nu se încadrează în categoria de cauze care se examinează de urgență și în mod prioritar, or, în conformitate cu art.192 alin.(2) din Codul de procedură civilă, cauzele privind încasarea pensiei de întreținere, apărarea drepturilor și intereselor minorului, repararea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, litigiile de muncă, contestarea actelor normative, hotărârilor, acțiunilor sau inacțiunilor autorităților publice, ale altor organe și organizații, al persoanelor oficiale și funcționarilor publici, care se judecă de urgență și în mod prioritar.

Mai mult ca atât, s-a constatat că instanțele judecătorești au acționat cu bună-credință cu suficientă diligență, au întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării soluționării rapide, obiective și sub toate aspectele a cauzei, cu excepția indicată mai sus.

Prima instanță a subliniat că termenul rezonabil urmează a fi apreciat coroborare și cu termenii prevăzuți de legislația procesual civilă, fiind stabiliți în vederea asigurării desfășurării procesului cu respectarea unor principii fundamentale ale dreptului procesual civil, cum ar fi principiul disponibilității, principiul contradictorialității și egalității în drepturi a participanților la proces, reglementări prevăzute de art.26, 27 din Codul de procedură civilă, principii care în ansamblul lor, materializează dreptul părții la un proces echitabil.

Cu trimitere la prevederile art.2 alin.(2) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011, prima instanță a reținut că, pornind de la încălcarea minimă a dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei nr.2-890/15, prin prisma criteriilor relevate, imputabilitatea unei tergiversări inclusiv reclamantului, admiterea acestei cerințe constituie o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul cauzat reclamantului, în contextul hotărârii CEDO Amihalachioaie vs Moldova, sens în care, se va respinge și cerința cu privire la compensarea prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei, ca neîntemeiată, iar pretenția ce ține de repararea prejudiciului moral pe celelalte capete de cerere, prima instanță le-a considerat neîntemeiate, fiind subsecvente solicitărilor principale, respinse ca neîntemeiate.

La fel, nu a fost considerată neîntemeiată și pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată, or, acestea nu au fost concretizate.

La 01 martie 2019 Nicolae Răzeșu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

La 21 martie 2019 Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Nicolae Răzeșu, reprezentat de avocatul Viorel Chetrușca. S-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției. S-a casat hotărârea din 27 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii acțiunii, și s-a pronunțat în această parte o hotărâre nouă de respingere a acțiunii depuse de Nicolae Răzeșu împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii judecătorei Iulia Cimpoi, Natalia Simciuc și Nicolae Craiu și executorul judecătorec Radu Ciuchitu cu privire la constatarea încălcării dreptului lui Nicolae Răzeșu la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile, dosarul nr. 2-890/15, aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău în perioada 28 decembrie 2015 – 24 septembrie 2018, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Vlas împotriva lui Nicolai Răzeșu, Viorel Chetrușca, Anatolii Țiganenco, Ion Jura, Pavel Becciv, Margaretei Strugac, Valeriu Tentiu, Iurie Pilipenco, Irinei Răzeșu, Alei Siminenco, Irinei Mocan, Ion Siminenco,

Mihail Gherstoga, Veaceslav Șuvalov și SA „Fincom” cu privire la anularea titlului executoriu. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 30 aprilie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Nicolae Răzeșu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

Prin decizia din 15 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Nicolae Răzeșu, reprezentat de avocatul Viorel Chetrușcă, s-a casat decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La 10 noiembrie 2020 Nicolae Răzeșu, reprezentat de avocatul Viorel Chetrușcă, a depus cerere privind emiterea unei decizii suplimentare la decizia din 15 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 16 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă cererea depusă de Nicolae Răzeșu, reprezentat de avocatul Viorel Chetrușcă, privind emiterea unei decizii suplimentare la decizia din 15 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție.

Prin decizia din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției. A fost admis apelul declarat de Nicolae Răzeșu, reprezentat de Viorel Chetrușcă. S-a casat parțial hotărârea din 27 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea acțiunii respinse și s-a emis în aceasta parte o hotărâre nouă, prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de Nicolae Răzeșu. S-a constatat încălcarea dreptului lui Nicolae Răzeșu la executarea încheierii din 10 iulie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău privind asigurarea probelor, în cauza nr.2-2712/14 și a titlului executoriu emis în baza acestei încheieri. S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Nicolae Răzeșu suma de 30 000 de lei prejudiciu moral și 5 000 de lei cheltuieli de judecată. În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe din 27 februarie 2019.

Fiind investită, cu judecarea cauzei instanța de apel a motivat soluția prin faptul că prima instanță justificat a constatat faptul încălcării dreptului lui Nicolae Răzeșu la judecarea în termen rezonabil, a cauzei civile, nr.2-890/15, însă neîntemeiat a respinsă pretenția privind constatarea încălcării termenului rezonabil la executarea încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău privind asigurarea probelor, emisă la 10 iulie 2014, cauza civilă nr.2e-2712/14 și a titlului executoriu emis în baza acestei încheieri și compensarea prejudiciului moral pentru această încălcare.

Cu trimitere la art.2 alin. (1) și (2) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și jurisprudența CEDO, instanța de apel a reținut că examinarea cauzei să se facă într-un termen rezonabil, trebuie raportată la fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretențiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităților competente și al părților, dificultatea dezbaterilor, aglomerarea rolului instanței, precum și exercitarea căilor de atac.

Instanța de apel a stabilit că pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a aflat cauza civilă nr.2e-2712/14, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Răzeșu Nicolae și alți 14 reclamanți către Vlas Mihail cu privire la încasarea prejudiciilor (f.d.16-23 Vol. I).

Cauza menționată a fost soluționată prin încheierea nr.2e-2712/14 din 08 mai 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Nicolae Răzeșu și alții împotriva lui Mihail Vlas și alții cu privire la repararea prejudiciului, fapt care se confirmă prin informația publicată pe Portalul Național al Instanțelor, iar prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 05 octombrie 2018 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea avocatului Brînză Victor în interesele reclamantului Becciv Pavel privind anularea încheierii Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 08 mai 2018.

Instanța de apel a constatat că în cadrul cauzei civile nr. 2e-2712/14, cu scop de asigurare a probelor, Judecătoria Centru, mun. Chișinău a emis la 10 iulie 2014, încheiere, prin care s-a dispus interzicerea SA „Moldovahidromaș” distrugerea oricăror documente ale SA „Moldovahidromaș”, până la soluționarea definitivă a cauzei date și s-a obligat Vlas Mihail și/sau SA „Moldovahidromaș” să prezinte coreclamantului Viorel Chetrușcă copiile autentice de pe actele, în special contractele, facturile extrase din registre despre procurări și livrări, rulajele bancare și de casă, extrase de pe conturi contabile bilanțiere și extrabilanțiere, din care, cu valabilitate pentru 2003-prezent, ar rezulta descifrarea: activelor pe termen lung/scurt, activele curente, datoriile și creanțele, rezervele, profitul nerepartizat și profitul net: ale SA „Moldovahidromaș”; creditorilor/debitorilor SA „Moldovahidromaș” și temeiului apariției lor: tranzacțiilor de vânzare-cumpărare a imobilelor SA „Moldovahidromaș” contractele încheiate între SA „Moldovahidromaș” și organizațiile de audit ale societății; rapoartelor comisiei de cenzori ai SA „Moldovahidromaș”; hotărârile Adunărilor Generale ale acționarilor SA „Moldovahidromaș” despre aprobarea rapoartelor organului executiv, consiliului, comisiei de cenzori, companiei de audit de la SA „Moldovahidromaș”; informațiilor privind vânzătorii și prețurile de achiziție ale SA „Moldovahidromaș” de materii prime cu valabilitate pentru 2007- prezent; informațiilor privind cumpărătorii și prețurile de vânzare ale SA „Moldovahidromaș” de produse finite, cu valabilitate pentru 2007-prezent, în baza căruia a fost eliberat titlul executoriu din aceeași dată (f.d.24-25, 76 Vol. I).

Prin încheierea nr.073-879/14 din 23 iulie 2014, de către executorul judecătoresc Ciuchitu Radu a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău (f.d.73 Vol. I).

Instanța de apel a remarcat că potrivit copiei procedurii de executare prezentate s-a constatat că în urma somațiilor primite de către debitorul Mihail Vlas a refuzat executarea documentului executoriu, iar executorul judecătoresc la rândul său de nenumărate ori a întocmit procese-verbale cu privire la contravenție pe faptul neexecutării de către debitor a documentului executoriu și cerințelor executorului judecătoresc (f.d.73-207, Vol.I).

S-a reținut că la 28 decembrie 2015 în procedura Judecătoria Centru mun.Chișinău a fost acceptată pe rol cerere de chemare în judecată, dosarul civil nr.2-890/15, depusă de Vlas Mihail împotriva lui Viorel Chetrușcă, Nicolae Răzeșu, Anatolie Țîganenco și alții cu privire la contestarea eliberării titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Ulterior, la 16 aprilie 2015, Vlas Mihail a depus cerere cu privire la asigurarea acțiunii pe marginea dosarului civil nr.2-890/15, solicitând suspendarea executării titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 17 aprilie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost respinsă cererea lui Mihail Vlas privind asigurarea acțiunii în cauza civilă nr.2-890/15, iar ulterior la 28 aprilie 2015, ultimul a mai depus o cerere cu privire la asigurarea acțiunii, solicitând interzicerea săvârșirii cărorva acte și/sau acțiuni care rezultă din titlu executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014.

Prin încheierea din 29 aprilie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost respinsă cererea lui Mihail Vlas privind asigurarea acțiunii conform cererii depuse la 28 aprilie 2015, pe marginea dosarului civil nr.2-890/15.

Ulterior, la 12 mai 2015 și 04 iunie 2015, Mihail Vlas a declarat recurs împotriva încheierilor Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 17 aprilie 2015 și din 29 aprilie 2015, iar prin decizia din 23 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise recursurile declarate de Mihail Vlas, casate încheierile contestate și s-a emis o încheiere nouă, prin care s-a admis cererea lui Mihail Vlas cu privire la asigurarea acțiunii în cauza respectivă, cu suspendarea executării titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău, până la finalizarea examinării cauzei în fond (f.d.8-15 Vol. I).

Prin încheierea nr.073-583r/15 din 28 iulie 2015, executorul judecătoresc Radu Ciuchitu a dispus suspendarea executării titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău (f.d.205-206, Vol. I).

Cu trimitere la art.1 alin.(2), art.8 alin.(1) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de apel a constatat că a fost încălcat termenul rezonabil de executare a încheierii din 10 iulie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău privind asigurarea probelor, emisă în cauza civilă nr.2e-2712/14 și a titlului executoriu emis în baza acestei încheieri.

Referitor la examinarea cauzei civile nr.2-890/15, instanța de apel a constatat că deși acest litigiu s-a aflat spre examinare la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, totuși nu a fost examinat din circumstanțe ce nu au depins exclusiv de voință instanței de judecată, odată ce ședințele de judecată nu puteau avea loc din cauza aflării dosarului civil la instanțele ierarhic superioare, ședințele fiind amânate la cererea părților și participanților la proces sau din cauza neprezentării acestora în cadrul ședinței de judecată, totodată s-a stabilit că prezenta cauză a fost amânată la un termen din cauza că judecătorul s-a aflat la un seminar, fapt ce rezultă din informația publicată pe Portalul Național al Instanțelor, concomitent, prin încheierea din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în temeiul art.267 lit.f) din Codul de procedură civilă a fost scoasă de pe rol cererea lui Mihail Vlas în cauza nr.2-890/15, din cauza neprezentării repetate a părților la ședința de judecată care au fost citați legal.

În privința acestui aspect, instanța de apel a considerat că prima instanță deși just a constatat temeinicia argumentelor expuse de Nicolae Răzeșu privind încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei civile nr.2-890/15, întrucât din materialele dosarului cert rezultă că cauza civilă nr.2-890/15 s-a aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru mai mult de 2 ani și 9 luni, totuși neîntemeiat a respins cerința reclamantului Nicolae Răzeșu privind încasarea din contul Ministerului Justiției a prejudiciului moral cauzat ca urmare a încălcării termenului rezonabil de judecare a cauzei enunțate.

Cu trimitere la art.4 din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011, instanța de apel a menționat că Ministerul Justiției urma să prezinte probe incontestabile privind lipsa încălcării a dreptului lui Nicolae Răzeșu la judecarea în termen rezonabil a cauzelor civile sus-nominalizate.

Mai mult, întru justificarea lipsei încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzelor civile, Ministerul Justiției a prezentat raportul întocmit de Judecătoria Chișinău privind modul de respectare a termenului rezonabil de executare a documentului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău în cauza civilă nr.2e-2712/14 și privind modul de respectare a termenului rezonabil de examinare a cauzei civile nr.2-890/15, din care rezultă că temenele ședințelor au fost stabilite rezonabil, în intervale reduse de timp, amânări nejustificate din partea instanței nu au fost, cu respectarea echilibrului între drepturile participanților la proces și procedurile ce se impun (f.d.124 vol.2, 133-160 vol.3).

La acest capitolul instanța de apel a notat că probele prezentate de Ministerul Justiției și anume, rapoartele întocmite de Judecătoria Chișinău privind modul de respectare al termenului rezonabil de executare a cauzei civile nr.2e-2712/14 și privind modul de respectare al termenului rezonabil de examinare a cauzei civile nr. 2-890/15, nu pot fi reținute drept justificare în respingerea cerinței reclamantului Nicolae Răzeșu referitor la încălcarea termenului de judecare și executare a cauzelor civile.

La caz, instanța de apel a considerat că termenul de examinare a cauzei civile nr.2e-2712/14 și termenul de examinare a cauzei nr.2-890/15 nu a fost rezonabil, demonstrând un caracter temporar excesiv.

Instanța de apel a subliniat că deși legislația internă nu oferă o descifrare a noțiunii de „termen rezonabil”, totuși obligațiunea respectării unui astfel de termen pentru înfăptuirea actului de justiției, atât normele naționale, cât și cele internaționale consacră administrarea justiției fără întârzieri neconforme de natură de a compromite eficacitatea și responsabilitatea, statul fiind responsabil pentru activitatea autorităților publice, inclusiv ale instanțelor judecătorești.

Nu a fost reținut argumentul Ministerului Justiției privind lipsa de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, or, Republica Moldova, aderând la Convenția Europeană privind Apărarea Dreptului Omului și a Libertăților Fundamentale, și reglementând în legislația națională că sarcina procedurilor judiciare constă în judecarea justă și în termen rezonabil a cauzei, și-a asumat obligația pozitivă de a asigura respectarea acestui drept al părților în proces.

Din considerente menționate, instanța de apel a concluzionat că Ministerul Justiției nu și-a executat obligația de probațiune privind lipsa de încălcare a dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, și sub acest aspect au fost considerate ca fiind întemeiate argumentele reclamantului Nicolae Răzeșu că durata de executare a cauzei civile nr.2e-2712/14 și durata de examinare a cauzei civile nr.2-890/15, a fost una excesivă, din care motiv urmează a-i fi compensat prejudiciul moral ultimului.

Instanța de apel a precizat că în prezenta cauză civilă Nicolae Răzeșu pretinde și la neexecutarea titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău (f.d.205-206, Vol. I).

Instanța de apel a concluzionat că autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești nu a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării încheierii

judecătorești irevocabile, ca urmare Nicolae Răzeșu nu a putut beneficia de succesul obținut în urma examinării litigiului, care se referea la asigurarea probelor a cauzei civile nr.2e-2712/14, din care motiv încheierea adoptată în favoarea reclamantului a rămas neexecutată până în prezent.

În circumstanțele relatate, instanța de apel a conchis că a fost încălcat dreptul lui Nicolae Răzeșu la executarea în termen rezonabil a încheierii din 10 iulie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău privind asigurarea probelor, emisă în cauza civilă nr.2e-2712/14.

Cu referire la art.2 alin.(6) și art.5 alin.(1) și (2) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011, instanța de apel a subliniat că la aprecierea cuantumului prejudiciului moral, prima instanță nu a ținut cont de circumstanțele cauzei, complexitatea cauzei, de conduita reclamantului la examinarea cauzei și de durata procesului pentru reclamant.

Având în vedere că s-a constatat temeinicia pretențiilor înaintate de Nicolae Răzeșu privind încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzelor civile nr.2e-2712/14 și nr.2-890/15, precum și încălcarea termenului rezonabil a neexecutării hotărârii, până la data depunerii cererii de chemare în judecată, instanța de apel consideră echitabilă adjudecarea din bugetul de stat în beneficiul lui Răzeșu Nicolae sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, instanța de apel considerând că această sumă este echitabilă și suficientă ca mărime pentru compensarea suferințelor suportate de reclamant ca urmare a tergiversării examinării cauzelor civile nominalizate și executării documentului executoriu și care ar atinge scopul și finalitatea prevăzută de lege.

La 13 septembrie 2021 Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului Ministerul Justiției a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea eronată a dreptului material care reglementează repararea prejudiciului prin prisma Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Recurentul a susținut că instanța de apel a constatat încălcarea dreptului lui Nicolae Răzeșu la executarea încheierii Judecătoriei Centru mun.Chișinău privind asigurarea probelor și a titlului executoriu emis în baza acestei încheieri, deși prin încheierea nr.073-583r/15 din 28 iulie 2015 a executorului judecătoresc Radu Ciuchitu s-a dispus suspendarea executării titlului executoriu nr.2e-2712/14 din 10 iulie 2014 emis de Judecătoriei Centru mun.Chișinău.

A reținut că din raportul nr.073-70/r18 din 26 aprilie 2018 a executorului judecătoresc Radu Ciuchitu, rezultă că începând cu 28 iulie 2015, când a fost emisă încheierea de suspendare a executării și până în prezent, acestuia nu i-a fost înaintată nicio pretenție sau obiecție privitor la finalizarea examinării cauzei civile nr.2e-2712/14, în baza căreia s-a dispus suspendarea.

De altfel, nu putea să fie continuă executarea silită a titlului executoriu nr.2e-2712/14, în situația în care prin decizia din 23 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost dispusă

suspendarea executării titlului executoriu nr.2e-2712/14, până la finalizarea examinării cauzei respective.

Mai mult, instanța de apel trebuia să facă o distincție între creanțele deținute împotriva administrației statului și cele deținute împotriva unei persoane fizice, întrucât întinderea obligației statului în raport cu Convenția Europeană variază în funcție de calitatea părții debitoare.

Responsabilitatea statului poate fi angajată în cazul în care autoritățile publice implicate în procedurile de executare nu dau dovadă de diligența cuvenită sau mai mult împiedică executarea. Măsurile adoptate de autoritățile naționale în vederea executării trebuie să fie adecvate și suficiente pentru a asigura executare.

La caz, debitorul Mihail Vlas, persoană fizică, a refuzat executarea documentului executoriu, iar executoriul judecătoresc la rândul său de mai multe ori a întocmit proces-verbale cu privire la contravenție pe faptul neexecutării de către debitor a documentului executoriu și cerințelor executorului judecătoresc.

Prin urmare, au fost întreprinse toate acțiunile legale, însă din motive ce nu țin de persoana executorului judecătoresc, titlul executoriu nr.2e-2712/14 până în prezent nu a fost executat.

Din moment ce statul a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura executarea unei hotărâri de către o persoană de drept privat, refuzul debitorului de a executa obligația nu este imputabilă statului.

În scopul de a sancționa pasivitatea invocată a autorităților și de a executa hotărârile judecătorești, Nicolae Răzeșu ar fi trebuit să sesizeze instanța cu o contestație în recurs în conformitate cu Codul de executare pentru a se plânge de acțiunile sau inacțiunile executorului judecătoresc, la fel, și încheierile emise de acestea, cu inițierea procedurii de tragere la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc pentru ca să fie constatată vinovăția acestuia.

Aceste căi de atac a acțiunilor/inacțiunilor executorului judecătoresc erau accesibile și efective lui Nicolae Răzeșu, însă acesta nu a întreprins nicio măsură în acest sens.

Cu referire la aprecierea termenului rezonabil, recurentul a indicat că omisiunea lui Nicolae Răzeșu de a obiecta împotriva amânărilor ședințelor de judecată la solicitările lui Mihail Vlas nu-i permite să pretindă violarea art.6 din CȚEDO.

Mai mult, din raportul nr.514-6035 din 16 iulie 2020 prezentat de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, litigiul este de o complexitate deosebită, pornind de la numărul participanților la proces și obiectul acțiunii.

Pe lângă acestea, în Regulamentul privind stabilirea gradelor de complexitate unice naționale a cauzelor judiciare civile, penale și contravenționale, aprobat prin Hotărârea nr.165/6 din 18 februarie 2014 a Consiliului Superior al Magistraturii, au fost stabilite gradele de complexitate a cauzelor, reieșind în nivelul efortului intelectual, psihic moral al judecătorului, durata de timp necesară soluționării unei cauze, precum și circumstanțele cauzei (mai multe obiecte, mai multe părți, mai multe volume etc.).

În scopul determinării gradelor de complexitate unice naționale, Consiliul Superior al Magistraturii a întocmit Nomenclatorul tuturor categoriilor de cauze civile, penale și contravenționale, care a fost transmis tuturor instanțelor judecătorești naționale în noiembrie 2010. Prin acesta s-a solicitat ca instanțele de judecată să aprecieze gradele de complexitate a dosarelor incluse în Nomenclator pe o scară de la 1 la 10 puncte. Astfel,

cauzele inițiate din executarea obligațiilor sunt apreciate cu un grad de complexitate de 9 puncte.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului ia în considerare numai tergiversările care pot fi imputate autorităților. Întârzierile care pot fi atribuite reclamantului, indiferent dacă sunt cauzate deliberat sau nu, nu vor fi luate în considerare la evaluarea termenului rezonabil. În același timp, Guvernul nu poate să justifice durata totală a procedurilor prin referință la demersuri, recursuri, cereri etc. a reclamantului, în măsura în care aceste acțiuni procesuale nu erau abuzive.

Recurentul remarcă că art.6 din CȚEDO nu impune reclamantului o cooperare activă cu autoritățile judiciare. Nu i se poate reproșa acestuia că s-a folosit pe deplin de căile de atac oferite de dreptul intern. Cu toate acestea, comportamentul său constituie un fapt obiectiv, neimputabil statului pârât, care trebuie luat în considerare pentru a clarifica aspectul dacă procedura a depășit sau nu termenul rezonabil, cum ar fi utilizarea sistematică a recuzărilor, de natură să amâne procedura, de a amâna instrumentarea cauzei, de a se ascunde, încercând să se sustragă justiției etc.

La caz, Mihail Vlas, ca parte la proces, a utilizat sistematic căile de atac, înaintând demersuri de natură să amâne examinarea cauzei etc.

Întârzierile generale, cauzate de volumul de lucru al instanțelor, pot fi acceptate doar dacă nu sunt prelungite în timp și în cazul în care autoritățile iau măsuri rezonabile pentru a acorda prioritate cazurilor urgente și importante.

Cu privire la prejudiciul moral, recurentul a remarcat că la stabilirea cuantumului compensației despăgubirii, instanța de apel trebuia să țină cont de comportamentul părților, importanța procesului pentru reclamant, precum și de durata neexecutării hotărârii judecătorești, fiind apreciat ce a pierdut persoana pe plan fizic, psihic, social, profesional și familial atât la moment, cât și pe viitor. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În conformitate cu art.434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 24 iunie 2021.

Din actele cauzei rezultă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată la 20 august 2021 la adresa electronică a Ministerului Justiției: secretariat@justice.gov.md (f.d. 205, vol. III), recepționată în aceeași zi – 20 august 2021, ora 14:57 (f.d. 8, vol. IV).

Astfel, recursul declarat la 13 septembrie 2021 este în termen.

La 21 octombrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Nicolae Răzeșu, Iuliei Cimpoi, Nataliei Simciuc, Nicolae Craiu și executorului judecătoresc Radu Ciuchitu copia recursului depus de Ministerul Justiției, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referințelor, însă intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe (f.d. 11, 13-17, vol.IV).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în

verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, nr.26561/1995 din 25 februarie 1995), pe când în recursul depus de Ministerul Justiției asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției ca inadmisibil.

În conformitate cu art.431 alin.(2), art.433 lit.a) și art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Ghenadie Plămădeală

Aliona Miron